

این داستان تخیلی نیست!

قرض الحسنه ۱۰ هزار میلیاردی دامداران در جیب صنایع شیر

گزارش‌ها حاکی است که در چند ماه اخیر، قیمت شیرخام کاهش و در عوض، محصول نهایی، گران‌تر از قبل به دست مشتری می‌رسد.

تصور کنید شیرخام تولید شده را با آن همه چربی و پروتئین و بار میکروبی استاندارد، تحویل کارخانه می‌دهید، اما به شما می‌گویند برای گرفتن حق خود، ۳ ماه باید منتظر باشید. این‌ها به کنار، تازه از همین نرخی که تاکنون ضرر و زیان مالی بسیاری را متحمل شده‌اید، باز هم کاسته و کمتر از آن مقداری که فکرش را می‌کردید، نصیبتان می‌شود. حال این همه تلاش، این همه دردسر و این همه هزینه‌ای که برای تولید یک کیلوگرم شیرخام خرج شده، در یک لحظه جلوی چشمانتان دود می‌شود و به هوا می‌رود. این یک داستان تخیلی نیست؛ تقریبا تمام دامداران کشور با این مشکل روبرو هستند و تاکنون کسی نتوانسته حق کامل آن‌ها را زنده کند؛ همان حق قانونی که با آن‌ها اجازه می‌دهد تا هر کیلوگرم شیرخام را ۱۴۴۰ تومان به کارخانه‌ها بفروشند.

مدیرعامل اتحادیه سراسری دامداران ایران، در این ارتباط گفت: متأسفانه در چند ماه اخیر، قیمت شیرخام به‌طور میانگین ۵۰ تومان برای هر کیلوگرم در کل کشور کاهش یافته است.

علیرضا عزیزاللهی با اشاره به اینکه کارخانه‌های متعدد، شیوه‌های مختلفی را برای کاهش قیمت در پیش گرفته‌اند، افزود: به‌طور مثال، شرکت «میهن» از اردیبهشت‌ماه، شرکت «دامداران» از مردادماه، شرکت «پاک» از مهرماه و شرکت صنایع شیر ایران (پگاه) که کارخانه‌های متعددی در سراسر کشور دارد، این روند را در طول چند ماه اخیر در پیش گرفته اند؛ این در حالی است که برندی مانند کاله تا ۹۰ تومان به ازای هر کیلوگرم، نرخ شیرخام را تنزل داده و آن را به یک‌هزار و ۱۶۰ تومان رسانده است.

به گفته وی، تمام این اتفاقات در حالی رخ داد که در دو سه ماه اخیر، قیمت برخی از محصولات لبنی در بازار مصرف افزایش داشته و با وجود شروع فصول پرمصرف در کشور، کارخانه‌ها اقدام به چنین کاری کرده‌اند.

مدیرعامل اتحادیه سراسری دامداران ایران بیان کرد: اکنون شیرخام با چربی ۳/۲ درصد و بار میکروبی کمتر از یک میلیون، به‌طور میانگین یک‌هزار و ۲۰۰ تومان در هر کیلوگرم خریداری شده و روزبه‌روز به ضرر و زیان دامداران افزوده می‌شود. در صورتی که طبق مصوبات انجام شده، این قیمت باید یک‌هزار و ۴۴۰ تومان باشد.

عزیزاللهی معتقد است: باید دستگاه‌های نظارتی مانند تعزیرات و سازمان حمایت وارد عمل شده و در مقابل این اقدامات یک‌جانبه بایستند، اما گویا این دستگاه‌ها به خوبی عمل نکرده و کارخانه‌ها هم هر تصمیمی که بخواهند برای اجحاف به دامداران می‌گیرند.

اتفاقا ورود دستگاه‌های نظارتی، موضوعی است که رئیس مرکز اصلاح‌نژاد

دام کشور نیز به آن اشاره کرده است. محمد رضا ملاصالحی در این ارتباط عنوان کرد: هرچند که این دستگاه‌های نظارتی در چنین مواقعی باید ورود کنند و اجازه ندهند تا حق دامداران پایمال شود، اما جریمه کردن کارخانه متخلف یا گران‌فروش، چه دردی از دامدار بیچاره دوا می‌کند؟ آن هم با پروسه بلندمدتی که در رسیدگی به پرونده‌های این متخلفان طی می‌شود؛ بنابراین برای این موضوع باید راهکاری اساسی اندیشید تا یکبار برای همیشه، گران‌فروشی یا تخلف از بین برود.

اما سخنگوی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، در خصوص افزایش قیمت برخی محصولات لبنی از جمله کره در روزهای گذشته، به مهر گفت: افزایش قیمت کره غیر قانونی است و به‌طور قطع سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در رابطه با این افزایش قیمت اعمال قانون می‌کند.

غلامرضا کاوه با بیان اینکه سازمان حمایت اقدامات نظارتی خود را بر قیمت کره انجام داده و به نرخ قبل بازگشته است، افزود: برخی تولیدکنندگان به طور خودسرانه قیمت‌ها را افزایش دادند که با برخورد سازمان حمایت روبرو شده و تعهد دادند که دیگر افزایش قیمت نداشته باشند.

کاوه با اعلام اینکه اعمال قانون برای برخی واحدهای لبنی انجام شده و پرونده تعزیراتی برای آن‌ها تشکیل شده است، اظهار داشت: لبنیات جزو کالاهای گروه یک است که مشمول قیمت گذاری می‌شود و در صورت نیاز به تغییر قیمت باید فرآیند کارگروه تنظیم بازار را طی کند.

کاوه در خصوص افزایش قیمت شیر در روزهای گذشته، گفت: هرگونه افزایش قیمت ممنوع است و تمامی محصولات لبنی جزو کالاهای اولویت دار بوده و مشمول قیمت گذاری هستند بنابراین اگر هر واحد صنفی افزایش قیمت داشته باشد، طبق قانون با آن برخورد می‌شود.

وی با اشاره به اینکه گشت‌های سازمان حمایت و تعزیرات به صورت سر زده از واحدهای صنفی بازرسی کرده و بازگشت قیمت‌ها به سطح قبلی را رصد کرده‌اند، اظهار داشت: شهروندان در صورت مشاهده هرگونه تخلف می‌توانند مراتب را به سامانه ۱۲۴ اطلاع دهند.

با تمام این شرایط، اما ملاصالحی معتقد است: متأسفانه کارخانه‌ها مانند کسانی شده‌اند که در شاخه نشسته و بن می‌برند.

این مقام مسوول افزود: متأسفانه با وجود اینکه عرضه شیر زیاد نشده و مصرف هم به‌طور ملموس افزایش نیافته، اما قیمت

• هم اکنون شیرخام با چربی ۳/۲ درصد و بار میکروبی کمتر از یک میلیون، به‌طور میانگین یک‌هزار و ۲۰۰ تومان در هر کیلوگرم خریداری شده و روزبه‌روز به ضرر و زیان دامداران افزوده می‌شود. در صورتی که طبق مصوبات انجام شده، این قیمت باید یک‌هزار و ٤٤٠ تومان باشد.

محصولات نهایی کارخانه‌ها در برخی اقلام تا ۱۰ درصد نیز افزایش یافته است؛ در حالی که قیمت شیرخام خریداری شده از دامداران، بین ۵۰ تا ۱۰۰ تومان افت کرده است.

به گفته وی، هم‌اکنون گزارش‌هایی که از کارخانه‌های مختلف می‌رسد، نشان از کاهش قیمت شیرخام دارد و از طرف دیگر، طلب دامداران در فاصله‌ای ۶۰ تا ۹۰ روزه پرداخت می‌شود. یعنی پولی که امروز به حساب دامدار واریز می‌شود، مربوط به محصولی است که دو تا سه ماه قبل فروخته است؛ بنابراین هم نرخ خرید شیرخام کاهش یافته، هم مدت پرداخت زیاد و طولانی تر شده و هم محصول نهایی، گران‌تر از ماه‌های گذشته به دست مصرف‌کننده می‌رسد.

رئیس مرکز اصلاح‌نژاد دام کشور ادامه داد: اگر فرض را بر این بگیریم که سالانه شش میلیون تن شیرخام وارد کارخانه‌ها می‌شود، بعد از تقسیم این عدد بر ۳۶۵ روز و ضرب آن در ۶۰ روز (دو ماه) نزدیک به یک میلیون تن خواهد شد. به عبارتی با احتساب قیمت آن، این نتیجه استنباط می‌شود که بیش از یک‌هزار میلیارد تومان، حق دامداران در جیب کارخانه‌ها بلوکه شده است و در حقیقت مانند وام قرض‌الحسنه‌ای است که دامداران به کارخانه‌ها داده باشند.

کاهش قیمت شیرخام و تحمیل ضررهای بیشتر مالی به تولیدکنندگان این محصول، در حالی اتفاق می‌افتد که قیمت کره و شیرخشک در بازارهای بین‌المللی افزایش یافته و به نظر می‌رسد با توجه به شرایط حال حاضر، باید نرخ خرید شیرخام نیز افزایش یابد. اما در کمال ناباوری نه تنها این موضوع به حقیقت نمی‌پیوندد، بلکه تقریبا تمام کارخانه‌ها قیمت خرید را کاهش داده و در عین حال، با تعویق ۲ تا ۳ ماهه دستمزد دامدار را پرداخت می‌کنند.

برخی کارشناسان معتقدند اگر کاهش قیمت شیرخام بر نرخ محصول نهایی لبنیات در بازار، تاثیری مثبت داشت، باز هم جای امیدواری بود که این مساله، به نفع مصرف‌کننده تمام شود، اما افزایش قیمت این محصولات، حکایت از آن دارد که کارخانه‌ها خود به عاملی تبدیل شده‌اند که نه تنها باعث کاهش سرانه مصرف شیر و لبنیات می‌شوند، بلکه شیب منحنی ضررهای مالی دامداران را روز به روز تندتر می‌کنند. بنابراین لازم است هرچه سریع‌تر دستگاه‌های نظارتی، همانطور که رئیس مرکز اصلاح‌نژاد دام کشور گفته بود، به طور جدی وارد عمل شده و این مشکل را به صورت ریشه‌ای حل کنند.